

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลของการวิจัย

ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ ได้จากการส่งแบบสอบถามไปยังครู 55 ชุด และนักเรียน 500 ชุด รวมทั้งสิ้น 555 ชุด แต่ได้รับคืนมาเพียง 500 ชุด คือเป็นข้อมูลที่ไต่จากการตอบของครู 50 ชุด และของนักเรียนโรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนรัฐบาลประเภทละ 225 ชุด รวมเป็น 450 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.09 เมื่อได้รับข้อมูลมาแล้ว ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการดำเนินงานที่ได้ออกมาแล้วในบทที่ 2

1. ข้อมูลที่ไต่จากแบบสอบถามของครู แบ่งออกเป็น 3 ภาค คือ

ภาคที่ 1 เป็นคำถามทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับตัวครูผู้สอน และแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง

ภาคที่ 2 เป็นการขอความเห็นของครูเกี่ยวกับคุณภาพในการจัดทำเป็นรูปเล่มของแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง

ภาคที่ 3 เป็นการขอความเห็นของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง

2. ข้อมูลที่ไต่จากแบบสอบถามทั้งสิ้น มีจำนวน 50 ชุดนั้น เป็นครูอาจารย์จากโรงเรียนรัฐบาล 28 คน และจากครูอาจารย์โรงเรียนราษฎร์ 22 คน

ข้อมูลที่ไต่ได้นั้น นำมาคิดเป็นร้อยละของผู้ตอบ และนำเสนอในรูปของตารางและบทความเกี่ยวกับครูอาจารย์ผู้สอนวิชาหน้าที่พลเมือง

จากผู้ตอบทั้งหมด 50 คน เป็นเพศชาย 7 คน เป็นเพศหญิง 43 คน

1. อายุ อายุสูงสุด คือ 45 ปี และต่ำสุด 21 ปี เฉลี่ย 29.5 ปี

2. คุณวุฒิของครู

จบชั้น ม.ศ. 3 มี 3 คน

จบชั้น ม.ศ. 5 มี 5 คน

จบสูงกว่า ม.ศ. 5 แต่ไม่ได้รับอนุปริญญา มี 6 คน

จบอนุปริญญาหรือเทียบเท่า 20 คน

จบปริญญาตรี 16 คน

3. ประกาศนียบัตรหรือปริญญาทางวิชาการศึกษาชั้นสูงสุดที่ได้รับ

ป.ป.หรือเทียบเท่า (ปก.ศ.,ป.ป.ช.) 6 คน

ปม. หรือเทียบเท่า 31 คน

ปริญญาตรีทางวิชาครู (ก.ศ.บ., คบ.) 12 คน

ไม่มีวุฒิทางครู 1 คน

ปริญญาโททางวิชาครูหรือสูงกว่า ไม่มีเลย

4. ตำแหน่งที่ครูดำรงอยู่

1. ครูประจำชั้น 36 คน คิดเป็นร้อยละ 72.0

2. ครูหัวหน้าสายวิชาสังคมศึกษา 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0

3. ครูประจำวิชา 12 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0

5. ชั่วโมงสอน ครูอาจารย์มีชั่วโมงสอนทั่วไป เฉลี่ยแล้ว 20 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์

6. ประสบการณ์ทางการสอน

ครูอาจารย์ร้อยละ 26.0 มีประสบการณ์ทางการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ระหว่าง 6 เดือน ถึง 1 ปี

ร้อยละ 26.0 เช่นกัน สอนอยู่ระหว่าง 3 ถึง 6 ปี

ครูอาจารย์โรงเรียนรัฐบาลสอนนานกว่าครูอาจารย์โรงเรียนราษฎร์ คือนานกว่า 9 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 1 การเลือกแบบเรียน

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ครูอาจารย์มีสิทธิเลือกเอง	-	2	2	4.0
อาจารย์ใหญ่เป็นผู้กำหนดให้	-	3	3	6.0
หัวหน้าแผนกวิชาเป็นผู้กำหนดให้	-	2	2	4.0
ศึกษานิเทศก์เป็นผู้กำหนดให้	-	-	-	-
เลือกตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้	20	15	43	76.0

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า การเลือกแบบเรียนนั้น ครูอาจารย์ร้อยละ 76.0 เลือกตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ ร้อยละ 6.0 อาจารย์ใหญ่เป็นผู้กำหนดให้ ใช้ และร้อยละ 4.0 ครูอาจารย์มีสิทธิเลือกเองและหัวหน้าสาขาวิชาเป็นผู้กำหนดให้

ตารางที่ 2 แบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองที่ครูอาจารย์ใช้อยู่

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์		รวม ร้อยละ
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
แบบเรียนหน้าที่พลเมืองสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ	28	18	46	92.0	
แบบเรียนหน้าที่พลเมืองสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของนางลำยอง วิมุกตะลพ	-	-	-	-	
แบบเรียนหน้าที่พลเมืองสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของนายศุภกิจ แก้วผสม	-	-	-	-	
แบบเรียนหน้าที่พลเมืองสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของนายเอื้อ บุษปะเกศ หงสกุล	-	4	4	8.0	

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่า แบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองที่ครูอาจารย์ใช้อยู่ ร้อยละ 92.0 นิยมใช้แบบเรียนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ รองลงมา ร้อยละ 8.0 นิยมใช้แบบเรียนหน้าที่พลเมืองสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของนายเอื้อ บุษปะเกศ หงสกุล

สำหรับแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของนางลำยอง วิมุกตะลพ และนายศุภกิจ แก้วผสม นั้น ไม่มีผู้ใดเลือกตอบเลย

แบบเรียนที่ใช้อยู่ใน ครูอาจารย์ร้อยละ 100.0 ตีพิมพ์ว่า ได้รับอนุญาตจาก-
กระทรวงศึกษาธิการให้ใช้เป็นแบบเรียนได้

ครูอาจารย์ร้อยละ 84.0 เห็นว่า ต้องหาสิ่งอื่น ๆ มาเพิ่มเติมในการสอน ร้อยละ 16.0 เห็นว่าใช้เฉพาะแบบเรียนนี้สอนก็เพียงพอแล้ว

ครูอาจารย์ร้อยละ 82.0 ใช้แบบเรียนใดจนครบถ้วนในแต่ละปีการศึกษา ร้อยละ 16.0 ทอเบา สอบเกือบจบ และร้อยละ 2.0 เลือกลงเฉพาะบทที่ครุมีความรู้

ตารางที่ 3 การใช้แบบเรียนหน้าที่พลเมือง

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนราษฎร์ รวม			ร้อยละ
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
ใช้ชุดเดิมซ้ำทุกปี	26	20	46	92.0
เปลี่ยนใช้ชุดอื่นบาง	2	2	4	8.0
เปลี่ยนทุกปี	-	-	-	-

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่าครูอาจารย์ ร้อยละ 92.0 ใช้แบบเรียนหน้าที่พลเมือง ชุดเดิมซ้ำทุกปี ร้อยละ 8.0 เปลี่ยนใช้ชุดอื่นบาง ไม่มีผู้ใดเลยที่เปลี่ยนทุกปี

ตารางที่ 4 ความเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนหน้าที่พลเมืองที่ไชยูนัน

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	-	-		
ดี	3	5	8	16.0
พอใช้	9	8	17	34.0
ยังไม่ดีพอต้องปรับปรุง	16	9	25	50.0

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่า ความเห็นของครูอาจารย์เกี่ยวกับแบบเรียนหน้าที่พลเมืองที่ไชยูนัน ร้อยละ 50.0 ตอบว่ายังไม่ดีพอต้องปรับปรุง ร้อยละ 34.0 เห็นว่าพอใช้ และร้อยละ 16.0 เห็นว่าดี ไม่มีผู้ใดมีความเห็นว่าคุณค่ามากเลย

ตารางที่ 5 การจัดหาแบบเรียน

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ครูอาจารย์จัดซื้อเอง	27	2	29	58.0
ทางโรงเรียนจัดหาไว้ให้	1	20	21	42.0

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่าครูอาจารย์ร้อยละ 58.0 จัดซื้อแบบเรียนเอง และร้อยละ 42.0 ทางโรงเรียนจัดหาไว้ให้

ตารางที่ 6 ราคาของแบบเรียนหน้าที่พลเมือง

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์		รวม
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	
ราคา แพงเกินไป					
ราคา พอดี	25	20	45	90.0	
ราคา ถูก	3	2	5	10.0	

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่าครูอาจารย์ ร้อยละ 90.0 มีความเห็นว่า ราคาของแบบเรียนหน้าที่พลเมืองพอเหมาะดี ร้อยละ 10.0 เห็นว่า ราคาถูก

ตารางที่ 7 หนังสือที่ใช่กับแบบเรียน

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์		รวม
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	
คู่มือแนะนำการใช้แบบเรียน	16	4	20	40.0	
หนังสือคนควาเขากับบทเรียน	12	18	30	60.0	

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่า ครูอาจารย์ ร้อยละ 60.0 ใช้หนังสือคนควาเขากับบทเรียน ร้อยละ 40.0 ใช้คู่มือแนะนำการใช้แบบเรียน

ตารางที่ 8 การทำบันทึกการสอนของครูอาจารย์

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ทำทุกครั้ง	15	18	33	66.0
ทำบางครั้ง	13	4	17	34.0

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่า ครูอาจารย์ ร้อยละ 66.0 ทำบันทึกการสอนทุกครั้ง ร้อยละ 34.0 ทำบันทึกการสอนบางครั้ง

ตารางที่ 9 ปัญหาที่เกิดจากการใช้แบบเรียน

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
มาก	-	-	-	-
พอสมควร	19	11	30	60.0
น้อย	8	6	14	28.0
ไม่มีเลย	1	5	6	12.0

จากตารางที่ 9 จะเห็นได้ว่า ครูอาจารย์ ร้อยละ 60.0 มีปัญหาที่เกิดจากการใช้แบบเรียนพอสมควร ร้อยละ 28.0 มีปัญหาที่เกิดจากการใช้แบบเรียนน้อย และร้อยละ 12.0 ไม่มีปัญหาเลย

ตารางที่ 10 แหล่งที่ครูอาจารย์ขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาจากการใช้แบบเรียน

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์		รวม ร้อยละ
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	
อาจารย์ใหญ่	-	4	4	8.0	
หัวหน้าสายวิชา	2	1	3	6.0	
เพื่อนครู	22	14	36	72.0	
วิทยากร	-	-	-	-	
ศึกษานิเทศก์	1	-	1	2.0	
คนควาจากตำราอื่น	1	3	4	8.0	

จากตารางที่ 10 จะเห็นได้ว่า แหล่งที่ครูอาจารย์ขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาจากการใช้แบบเรียน ร้อยละ 72.0 ตอบว่า ปรีกษาเพื่อนครู ร้อยละ 8.0 ตอบว่าปรีกษาอาจารย์ใหญ่ และคนควาจากตำราอื่น ร้อยละ 6.0 ปรีกษาหัวหน้าสายวิชา ไม่มีผู้ใดเลยที่ปรีกษาวิทยากร

ตารางที่ 11 การแก้ปัญหาเกี่ยวกับแบบเรียน

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์		รวม ร้อยละ
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	
ไคเสมอ	2	12	14	28.0	
ไคเฉพาะบางบท	26	10	36	72.0	

จากตารางที่ 11 ครูอาจารย์ร้อยละ 72.0 แก้ปัญหาเกี่ยวกับแบบเรียนไคเฉพาะบางบท ร้อยละ 28.0 หาวิธีแก้ปัญหาคือเสมอ

ครูอาจารย์ ร้อยละ 92.0 อาศัยหนังสืออ่านประกอบแบบเรียน อีกร้อยละ 8.0 ไม่อาศัยหนังสืออ่านประกอบแบบเรียน

ตารางที่ 12 การเลือกหนังสืออ่านประกอบการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์		รวม
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	
ครูอาจารย์มีสิทธิเลือกเอง	22	13	35	70.0	
เลือกร่วมกับเพื่อนครูอาจารย์ที่สอน-					
ระดับชั้นเดียวกัน	5	3	8	16.0	
อาจารย์ใหญ่เป็นผู้กำหนด	-	6	6	12.0	
ศึกษานิเทศก์เป็นผู้กำหนด	1	-	1	2.0	

จากตารางที่ 12 จะเห็นได้ว่า การเลือกหนังสืออ่านประกอบการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองนั้น ครูอาจารย์ ร้อยละ 70.0 มีสิทธิเลือกเอง ร้อยละ 16.0 เลือกร่วมกับเพื่อนครูอาจารย์ที่สอนระดับชั้นเดียวกัน ร้อยละ 12.0 อาจารย์ใหญ่เป็นผู้กำหนดให้ ร้อยละ 2.0 ศึกษานิเทศก์เป็นผู้กำหนดให้

ตารางที่ 13 ความเห็นเกี่ยวกับหนังสืออ่านประกอบ

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	2	5	7	14.0
ดี	8	6	14	28.0
พอใช้	17	10	27	54.0
ยังไม่ดีพอ ต้องปรับปรุง	1	1	2	4.0

จากตารางที่ 13 ความเห็นเกี่ยวกับหนังสืออ่านประกอบแบบเรียน ครูอาจารย์ร้อยละ 54.0 เห็นว่าพอใช้ดี ร้อยละ 28.0 เห็นว่าดี ร้อยละ 14.0 เห็นว่าดีมาก ร้อยละ 4.0 มีความเห็นว่า ยังไม่ดีพอ ต้องปรับปรุง

ตารางที่ 14 ไขหนังสืออ่านประกอบเมื่อ

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
สลับกับแบบเรียน	1	2	3	6.0
ประกอบในบทเรียน	27	20	47	94.0

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่า ครูอาจารย์ร้อยละ 94.0 ไขหนังสืออ่านประกอบแบบเรียนเมื่อต้องการจะประกอบในบทเรียน ร้อยละ 6.0 ไขสลับกับแบบเรียน

ตารางที่ 15 วิธีใช้หนังสืออ่านประกอบ

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ครูอาจารย์อ่านแล้วอธิบายให้นักเรียนฟัง	23	18	41	82.0
ให้นักเรียนไปหาอ่านเอง	4	3	7	14.0
ครูอาจารย์นำมาอ่านรวมกับนักเรียน	1	1	2	4.0

จากตารางที่ 15 วิธีใช้หนังสืออ่านประกอบ ครูอาจารย์ร้อยละ 82.0 อ่านแล้วนำมาอธิบายให้นักเรียนฟัง ครูอาจารย์ร้อยละ 14.0 ให้นักเรียนไปหาอ่านเอง ร้อยละ 4.0 นำมาอ่านรวมกับนักเรียนในชั้นเรียน

ตารางที่ 16 ความสอดคล้องของหนังสืออ่านประกอบกับแบบเรียน

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
มาก	18	14	32	64.0
น้อย	10	8	18	36.0
ไม่มีเลย	-	-	-	-

จากตารางที่ 16 จะเห็นได้ว่า ครูอาจารย์ร้อยละ 64.0 มีความเห็นว่าหนังสืออ่านประกอบมีความสอดคล้องกับแบบเรียนมาก ร้อยละ 36.0 เห็นว่ามีความสอดคล้องกันน้อย และไม่มีผู้ใดที่มีความเห็นว่า ไม่สอดคล้องเลย

ตารางที่ 17 แหล่งที่ครูอาจารย์หาความรู้เพิ่มเติม

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือพิมพ์	17	9	26	52.0
วิทยุ	3	4	7	14.0
โทรทัศน์	2	1	3	6.0
ภาพยนตร์	2	3	5	10.0
หนังสือสารคดี	1	5	6	12.0
ทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ - ภาพยนตร์ และตำราต่าง ๆ	3	-	3	6.0

จากตารางที่ 17 จะเห็นได้ว่า ครูอาจารย์ร้อยละ 52.0 หาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 14.0 ฟังจากวิทยุ

สำหรับครูอาจารย์ ร้อยละ 6.0 ที่หาความรู้เพิ่มเติมจากโทรทัศน์ และอ่านหนังสือพิมพ์ วิทยุ ชมภาพยนตร์ และอ่านตำราต่าง ๆ

ภาคที่ 2 คุณภาพในการจัดทำรูปเล่มของแบบเรียนและความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหา

ตารางที่ 18 ความเห็นเกี่ยวกับขนาดของเล่มหนังสือแบบเรียน

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ใหญ่เกินไป	-	1	1	2.0
พอเหมาะดี	25	21	46	92.0
เล็กเกินไป	3	-	3	6.0

จากตารางที่ 18 ความเห็นเกี่ยวกับขนาดของรูปเล่มหนังสือแบบเรียน ครู-อาจารย์ร้อยละ 92.0 เห็นว่าพอเหมาะดี ร้อยละ 6.0 เห็นว่าเล็กเกินไป ร้อยละ 2.0 เห็นว่าใหญ่เกินไป

ตารางที่ 19 ความเห็นเกี่ยวกับขนาดของตัวอักษรที่ใช้

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ใหญ่เกินไป	-	-	-	-
พอเหมาะดี	27	22	49	98.0
เล็กเกินไป	1	-	1	2.0

จากตารางที่ 19 ความเห็นของครูอาจารย์เกี่ยวกับขนาดของตัวอักษรที่ใช้ ร้อยละ 98.0 ทอบว่าพอเหมาะดี ร้อยละ 2.0 เห็นว่าเล็กเกินไป

ตารางที่ 20 การใช้ตัวอักษรในลักษณะพิเศษ (ตัวเอน ตัวหนา ตัวบาง เพื่อเน้นใจ
ความสำคัญ)

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
มีมาก	-	1	1	2.0
มีน้อย	25	18	43	86.0
ไม่มีเลย	3	3	6	12.0

จากตารางที่ 20 การใช้ตัวอักษรในลักษณะพิเศษใดแก่ ตัวเอน ตัวหนา ตัวบาง เพื่อ
เน้นใจความสำคัญ ครูอาจารย์ร้อยละ 86.0 ตอบว่ามีน้อย ร้อยละ 12.0 ตอบว่าไม่มี
เลย ร้อยละ 2.0 ตอบว่ามีมาก

ตารางที่ 21 การใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่าง ๆ

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ถูกต้องดีมาก	2	5	7	14.0
มีผิดพลาดบ้าง	26	16	42	84.0
มีผิดพลาดมาก	-	1	1	2.0

จากตารางที่ 21 การใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่าง ๆ ในแบบเรียน ครูอาจารย์
ร้อยละ 84.0 ตอบว่ามีผิดพลาดบ้าง ร้อยละ 14.0 ตอบว่าถูกต้องดีมาก และร้อยละ
2.0 ตอบว่ามีผิดพลาดมาก

ตารางที่ 22 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระดาษที่ใส่พิมพ์

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์		รวม
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	
ดีมาก	-	-	-	2.0	
ดี	1	1	2	4.0	
พอใช้	20	18	38	76.0	
เลว	7	2	9	18.0	

จากตารางที่ 22 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระดาษที่ใส่พิมพ์แบบเรียน ครูอาจารย์ ร้อยละ 76.0 เห็นว่ากระดาษพอใช้ได้ ครูอาจารย์ร้อยละ 18.0 เห็นว่าเลว ร้อยละ 4.0 เห็นว่าดี และร้อยละ 2.0 เห็นว่าดีมาก

ตารางที่ 23 ความคิดเห็นในการเย็บเล่ม

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์		รวม
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	
คงทนถาวรดี	-	3	3	6.0	
ถาวรพอใช้	18	18	36	72.0	
ไม่ถาวรเลย	10	1	11	22.0	

จากตารางที่ 23 ความคิดเห็นในการเย็บเล่ม ครูอาจารย์ร้อยละ 72.0 เห็นว่าถาวรพอใช้ได้ ร้อยละ 22.0 เห็นว่าไม่ถาวรเลย และร้อยละ 6.0 เห็นว่าคงทนถาวรดี

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการพิมพ์

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ชัดเจนดีมาก	-	-	-	-
ชัดเจนดี	22	13	35	70.0
ชัดเจนพอใช้ได้	6	9	15	30.0
ไม่ชัดเจนเลย	-	-	-	-

จากตารางที่ 24 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพในการพิมพ์ ครูอาจารย์ร้อยละ 70.0 ตอบว่าชัดเจนดี ครูอาจารย์ร้อยละ 30.0 เห็นว่าชัดเจนพอใช้ได้ ไม่มีผู้ใดตอบว่าชัดเจนดีมาก และไม่ชัดเจนเลย

ตารางที่ 25 ความถูกต้องในการพิมพ์ตัวสะกด

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ถูกต้องดี	13	9	22	44.0
มีผิดพลาดบ้าง	15	13	28	56.0

จากตารางที่ 25 ความถูกต้องในการพิมพ์ตัวสะกด ครูอาจารย์ร้อยละ 56.0 เห็นว่ามีผิดพลาดบ้าง ร้อยละ 44.0 เห็นว่าถูกต้องดี

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนภาพ

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
มีมากเกินไป	-	-	-	-
มีน้อยเกินไป	5	2	7	14.0
มีพอเหมาะดี	-	8	8	16.0
ไม่มีเลย	23	12	35	70.0

จากตารางที่ 26 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนภาพ ครูอาจารย์ร้อยละ 70.0 เห็นว่าไม่มีภาพเลย ร้อยละ 16.0 เห็นว่ามีพอเหมาะดี และร้อยละ 14.0 เห็นว่ามีน้อยเกินไป ไม่มีผู้ใดตอบว่า มีมากเกินไป

ตารางที่ 27 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของภาพ

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ชัดเจนดีมาก	-	-	-	-
ชัดเจนดี	-	5	5	10.0
ชัดเจนพอใช้	5	5	10	20.0
ไม่ชัดพอ	-	-	-	-
ไม่ตอบ	23	12	35	70.0

จากตารางที่ 27 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของภาพ ครูอาจารย์ร้อยละ 70.0 ไม่ตอบ เพราะหนังสือแบบเรียนที่ใช้ไม่มีภาพ ร้อยละ 20.0 เห็นว่าชัดเจนพอใช้ และร้อยละ 10.0 เห็นว่าชัดเจนดี

ตารางที่ 28 ขนาดของภาพ

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
พอดี	5	6	11	22.0
เล็กเกินไป	-	4	4	8.0
ใหญ่เกินไป	-	-	-	-
ไม่ตอบ	23	12	35	70.0

จากตารางที่ 28 ความคิดเห็นเกี่ยวกับขนาดของภาพ ครูอาจารย์ร้อยละ 70.0 ไม่ตอบ เพราะไม่มีภาพ ร้อยละ 22.0 เห็นว่าพอดี ร้อยละ 8.0 เห็นว่าเล็กเกินไป

ตารางที่ 29 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสีของภาพตรงกับความเป็นจริง

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	-	1	1	2.0
พอใช้	-	1	1	2.0
ไม่ดีพอ	-	-	-	-
ขาว - ดำ	5	8	13	26.0
ไม่ตอบ	23	12	35	70.0

จากตารางที่ 29 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสีของภาพ ครูอาจารย์ร้อยละ 70.0 ไม่ตอบ ร้อยละ 26.0 เห็นว่าเป็นภาพขาว - ดำ ร้อยละ 2.0 เห็นว่าตรงกับความเป็นจริงดีมาก และตรงกับความเป็นจริงพอใช้ได้

ตารางที่ 30 ความคิดเห็นในการพิมพ์ภาพ

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
มีระเบียบดีมาก	-	-	-	-
มีระเบียบดี	-	6	6	12.0
มีระเบียบพอใช้	5	4	9	18.0
ไม่มีระเบียบ	-	-	-	-
ไม่ตอบ	23	12	35	70.0

จากตารางที่ 30 ความคิดเห็นในการพิมพ์ภาพ ครูอาจารย์ร้อยละ 70.0 ไม่ตอบ ร้อยละ 18.0 เห็นว่ามีระเบียบพอใช้ ร้อยละ 12.0 เห็นว่ามีระเบียบดี

ตารางที่ 31 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพนูนสอดคลองกับเนื้อเรื่อง

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	-	-	-	-
ดี	5	10	15	30.0
ไม่ตรงกับเนื้อเรื่องเลย	-	-	-	-
ไม่ตอบ	23	12	35	70.0

จากตารางที่ 31 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพสอดคลองกับเนื้อเรื่อง ครูอาจารย์ร้อยละ 70.0 ไม่ตอบ เพราะหนังสือแบบเรียนที่ใช้ไม่มีรูป ร้อยละ 30.0 เห็นว่าภาพสอดคลองกับเนื้อเรื่องดี

ตารางที่ 32 ความเห็นเกี่ยวกับการเรียงลำดับของเนื้อหา

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล			โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	
ดีมาก	-	4	4	8.0	
ดี	3	10	13	26.0	
พอใช้	20	6	26	52.0	
ยังต้องปรับปรุง	5	2	7	14.0	

จากตารางที่ 32 ความเห็นเกี่ยวกับการเรียงลำดับของเนื้อหา ครูอาจารย์ ร้อยละ 52.0 เห็นว่าพอใช้ ร้อยละ 26.0 เห็นว่าดี ร้อยละ 14.0 เห็นว่ายังต้องปรับปรุงอีก ร้อยละ 8.0 เห็นว่าดีมาก

ตารางที่ 33 ความเห็นเกี่ยวกับการอธิบายเนื้อหาแต่ละบท

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล			โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	
ไม่กระจางแจ้งคลุมเคลือ	1	1	2	4.0	
พอเหมาะ	10	7	17	34.0	
ยังต้องปรับปรุงอีก	17	14	31	62.0	

จากตารางที่ 33 ความเห็นของครูอาจารย์เกี่ยวกับการอธิบายเนื้อหาแต่ละบท ครูอาจารย์ร้อยละ 62.0 เห็นว่ายังต้องปรับปรุงอีก ร้อยละ 34.0 เห็นว่าพอเหมาะแล้ว ร้อยละ 4.0 เห็นว่าไม่กระจางแจ้ง คลุมเคลือ

ตารางที่ 34 ความเห็นเกี่ยวกับตัวอย่างที่ยกในเนื้อเรื่อง

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์		รวม
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	
สอดคล้องกับเนื้อเรื่องทุกตอน	22	17	39	78.0	
สอดคล้องบางบางตอน	6	5	11	22.0	

จากตารางที่ 34 ความเห็นเกี่ยวกับตัวอย่างที่ยกในเนื้อเรื่อง ครูอาจารย์ ร้อยละ 78.0 เห็นว่าสอดคล้องกับเนื้อเรื่องทุกตอน ร้อยละ 22.0 เห็นว่าสอดคล้องบางบางตอน

ตารางที่ 35 ความเห็นเกี่ยวกับการสรุปท้ายบทเรียน

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์		รวม
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	
ควรมีกิจกรรมเสนอแนะท้ายบท	26	18	44	88.0	
ควรมีแบบฝึกหัดให้ตอบคำถามท้ายบท	2	3	5	10.0	
ควรมีแบบฝึกหัดอยู่ท้ายเล่ม	1	1	2	4.0	

จากตารางที่ 35 ความเห็นเกี่ยวกับการสรุปท้ายบทเรียน ครูอาจารย์ ร้อยละ 88.0 เห็นว่าควรมีกิจกรรมเสนอแนะท้ายบท ร้อยละ 10.0 เห็นว่าควรมีแบบฝึกหัดอยู่ท้ายเล่ม ร้อยละ 4.0 เห็นว่าควรมีแบบฝึกหัดให้ตอบคำถามท้ายบท

ตารางที่ 36 ความเห็นเกี่ยวกับการแยกเล่มเป็นระดับชั้น

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล			โรงเรียนราษฎร์		รวม
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ		
ควรแยกเล่มเป็นระดับ ม.ศ. 1, 2 และ 3	26	20	46	92.0		
ควรรวมเป็นหนังสือสังคมศึกษา - เล่ม 1, 2 และ 3	2	2	4	8.0		

จากตารางที่ 36 ความเห็นเกี่ยวกับการแยกเล่มเป็นระดับชั้น ครูอาจารย์ ร้อยละ 92.0 เห็นว่าควรแยกเล่มเป็นระดับชั้น ม.ศ. 1, 2 และ 3 ร้อยละ 8.0 เห็นว่าควรรวมเป็นหนังสือสังคมศึกษา เล่ม 1, 2 และ 3

ภาคที่ 3 เป็นการขอความเห็นครูอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอนหน้า-
พลเมือง

ตารางที่ 37 ความเห็นเกี่ยวกับวิชาหน้าพลเมือง

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
เป็นวิชาที่ครูอาจารย์ชอบสอนมาก	17	14	31	62.0
เป็นวิชาที่จำเป็นต้องสอนเพราะไม่มีครู- สอน	4	3	7	14.0
เป็นวิชาที่เห็นง่ายพอที่จะสอนได้	7	5	12	24.0
เป็นวิชาที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะสอนแก่เด็ก	27	20	47	94.0
เป็นวิชาที่น่าเบื่อหน่ายและไม่มีเนื้อหาที่- น่าสนใจ	-	1	1	2.0
เป็นวิชาที่ควรจะให้เด็กเรียนเรียนใน- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมากกว่า	1	1	2	4.0

จากตารางที่ 37 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาหน้าพลเมือง ครูอาจารย์ร้อยละ 94.0 เห็นว่าเป็นวิชาที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะสอนแก่เด็ก ร้อยละ 62.0 เห็นว่าเป็นวิชาที่ครูอาจารย์ชอบสอนมาก ร้อยละ 2.0 เห็นว่าเป็นวิชาที่น่าเบื่อหน่าย และไม่มีเนื้อหาวิชาที่น่าสนใจ

ตารางที่ 38 ความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาหน้าที่พลเมืองที่สอนอยู่

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
สอดคล้องกับความถองการของประเทศ	15	1	16	32.0
สอดคล้องกับความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน	7	11	18	36.0
ช่วยสร้างความเป็นพลเมืองดีแก่นักเรียน	2	3	5	10.0
ให้ความรู้และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการ-				
ปกครองประเทศแก่นักเรียน	3	1	4	8.0
มีทุกอย่างที่กล่าวมาแล้ว	1	6	7	14.0

จากตารางที่ 38 ความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาหน้าที่พลเมืองที่สอนอยู่ ครู-อาจารย์ร้อยละ 36.0 เห็นว่ามีความสอดคล้องกับความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 32.0 เห็นว่ามีความสอดคล้องกับความถองการของประเทศ ร้อยละ 8.0 เห็นว่าให้ความรู้และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปกครองประเทศแก่นักเรียน

ตารางที่ 39 ความรู้ของครูอาจารย์ในเนื้อหาที่สอน

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล			โรงเรียนราษฎร์			รวม
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ		
ครูอาจารย์มีความรู้เป็นอย่างดีที่จะสอนนักเรียน	2	6	8	16.0			
ครูอาจารย์มีความรู้บางพอที่จะสอนได้	25	14	39	78.0			
ครูอาจารย์เห็นว่าไม่จำเป็นจะต้อง-							
ให้นักเรียนทราบนอกเหนือไปจากแบบเรียน	1	2	3	6.0			
ครูอาจารย์มีความรู้ไม่พอที่จะทำการสอน	-	1	1	2.0			

จากตารางที่ 39 ความรู้ของครูอาจารย์ในเนื้อหาที่สอน ครูอาจารย์ร้อยละ 78.0 เห็นว่ามีความรู้บางพอที่จะสอนได้ ร้อยละ 16.0 เห็นว่ามีความรู้เป็นอย่างดีที่จะสอนนักเรียน ร้อยละ 2.0 เห็นว่ามีความรู้ไม่พอที่จะทำการสอน

ตารางที่ 40 วิธีสอนวิชาหน้าที่พลเมือง

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์		รวม ร้อยละ
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
ใช้วิธีบรรยายข้อความตามที่กล่าวไว้-					
ในหนังสือแบบเรียน	10	3	13	26.0	
ใช้วิธีค้นคว้าหาความรู้จากตอนมา-					
บรรยายประกอบเนื้อหาในแบบเรียน	15	18	33	66.0	
อ่านข้อความในหนังสือแบบเรียนและ-					
ให้นักเรียนดูตาม	2	1	3	6.0	
บอกให้นักเรียนจดตาม	1	-	1	2.0	

จากตารางที่ 40 วิธีสอนหน้าที่พลเมือง ครูอาจารย์ร้อยละ 66.0 ใช้วิธีค้นคว้าหาความรู้จากตอนมาบรรยายประกอบเนื้อหาในแบบเรียน ร้อยละ 26.0 ใช้วิธีบรรยายข้อความตามที่กล่าวไว้ในหนังสือแบบเรียน ร้อยละ 2.0 บอกให้นักเรียนจดตาม

ตารางที่ 41 ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่สอนกับเนื้อหาที่เตรียมมา

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์		รวม
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	
สอนทันเวลาทั้งหมดเนื้อหาที่เตรียมมาพอดี	12	13	25	50.0	
สอนไม่ทันเวลา	5	1	6	12.0	
สอนหมดเนื้อหาทั้งหมดเวลา	1	1	2	4.0	
สอนได้ทันเนื้อหาและมีเวลาว่างสุดท้าย- ชั่วโมงสอน	10	7	17	34.0	

จากตารางที่ 41 ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่สอนกับเนื้อหาที่เตรียมมา ครู-อาจารย์ร้อยละ 50.0 ตอบว่า สอนทันเวลาทั้งหมดเนื้อหาที่เตรียมมาพอดี ร้อยละ 34.0 ตอบว่า สอนได้ทันกับเนื้อหาและมีเวลาว่างสุดท้ายชั่วโมงสอน ร้อยละ 12.0 ตอบว่า สอนไม่ทันเวลาและร้อยละ 4.0 สอนหมดเนื้อหาทั้งหมดเวลา

ตารางที่ 42 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียนในการจับใจความสำคัญ

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์		รวม
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ	
นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญได้หมด	2	1	3	6.0	
นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญส่วน- มากได้	26	20	46	92.0	
นักเรียนไม่สามารถจับใจความสำคัญได้เลย	-	1	1	2.0	

จากตารางที่ 42 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียนในการจับใจความสำคัญ ครูอาจารย์ร้อยละ 92.0 ตอบว่านักเรียนสามารถจับใจความสำคัญส่วนมากได้ ร้อยละ 6.0 ตอบว่านักเรียนสามารถจับใจความสำคัญได้ทั้งหมด และร้อยละ 2.0 ตอบว่านักเรียนไม่สามารถจับใจความสำคัญได้เลย

ตารางที่ 43 ความเห็นเกี่ยวกับการสอนของตัวครู

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ลำบากใจในการสอนแต่ละครั้ง	-	1	1	2.0
ไม่รู้สึกลำบากใจในการสอนเลย	15	18	33	66.0
นักเรียนสนใจในการสอนของครูมาก	1	1	2	4.0
ไม่เคยสอนใดค้เลย	-	1	1	2.0
ลำบากใจในการสอนบ้างบางครั้ง	12	1	13	26.0

จากตารางที่ 43 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของตัวครู ร้อยละ 66.0 ทอบว่าไม่รู้สึกลำบากใจในการสอนเลย ร้อยละ 26.0 ทอบว่าลำบากใจในการสอนบ้างบางครั้ง ร้อยละ 2.0 ทอบว่าลำบากใจในการสอนแต่ละครั้ง และไม่เคยสอนใดค้เลย

ตารางที่ 44 การวัดผล

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
วัดผลทุกครั้งที่สอน	1	2	3	6.0
วัดผลหลายชั่วโมงสอน	3	6	9	18.0
วัดผลทุกเดือน	4	7	11	22.0
วัดผลเมื่อจบแต่ละบท	10	3	13	26.0
วัดผลทุกสิ้นภาค	10	4	14	28.0

จากตารางที่ 40 การวัดผลของครูอาจารย์ ร้อยละ 28.0 วัดผลทุกสิ้นภาค ร้อยละ 26.0 วัดผลเมื่อจบแต่ละบท ร้อยละ 6.0 วัดผลทุกครั้งที่สอน

ตารางที่ 45 ค่าตอบแทนที่ใช้ในการวัดผล

ค่าตอบแทน	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ปรนัย	6	3	9	18.0
อักษณัย	2	1	3	6.0
ทั้งปรนัยและอักษณัยรวมกัน	20	18	38	76.0

จากตารางที่ 45 จะเห็นว่าค่าตอบแทนที่ใช้ในการวัดผล ครูอาจารย์ร้อยละ 76.0 ใช้ค่าตอบแทนทั้งปรนัยและอักษณัยรวมกัน ร้อยละ 18.0 ใช้แต่ปรนัย และร้อยละ 6.0 ใช้แต่อักษณัย

ตารางที่ 46 การเฉลี่ยค่าตอบแทนในการวัดผล

ค่าตอบแทน	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
เฉลี่ยต้นปีที่สอบเสร็จ	3	4	7	14.0
รอนจนทราจเสร็จ	25	18	43	86.0

จากตารางที่ 46 การเฉลี่ยค่าตอบแทนในการวัดผล ครูอาจารย์ร้อยละ 86.0 รอนจนทราจเสร็จจึงเฉลี่ย ร้อยละ 14.0 เฉลี่ยต้นปีที่สอบเสร็จ

ตารางที่ 47 กิจกรรมที่ให้นักเรียนทำ

คำทอ	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์	รวม	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
เขียนเรียงความในเรื่องต่าง ๆ				
ที่เกี่ยวกับบทเรียน	4	4	8	16.0
โต้วาที	3	2	5	10.0
อภิปราย	6	5	11	22.0
ให้งานไปทำเป็นการบ้าน	12	10	22	44.0
คนควาทำรายงานหน้าชน	3	1	4	8.0

จากตารางที่ 47 จะเห็นว่า กิจกรรมที่ให้นักเรียนทำ ครูอาจารย์ร้อยละ 44.0 ให้งานไปทำเป็นการบ้าน ร้อยละ 22.0 ให้อภิปราย ร้อยละ 8.0 ใ้คนควาทำรายงานหน้าชน

ตารางแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ตารางที่ 48 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับวิชาหน้าที่พลเมือง

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ให้ความรู้กว้างขวาง	52	23.12	46	20.44
สนุกสนาน	5	2.22	1	0.33
เป็นประโยชน์	30	13.33	38	19.11
ครูสอนดี	-	-	4	1.88
โคตะแนนมาก	-	-	1	0.33
ทำให้นักเรียนปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องในสังคม	81	36.00	102	45.33
ทำให้เป็นพลเมืองดี	57	25.33	33	14.77

จากตารางที่ 48 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับวิชาหน้าที่พลเมือง นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 36.0 เห็นว่าทำให้นักเรียนปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องในสังคม และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 45.33 มีความเห็นเช่นเดียวกัน

รองลงมา นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 25.33 เห็นว่าทำให้เป็นพลเมืองดี แลรองลงมานักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 20.44 เห็นว่าให้ความรู้กว้างขวาง

ส่วนนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 2.22 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 0.33 เห็นว่าเป็นวิชาที่สนุกสนาน

ตารางที่ 49 ความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบครูสอนวิชาหน้าที่พลเมือง

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชอบใหม่กิจกรรมประกอบการสอน	49	21.77	87	38.66
ชอบใหม่อุปกรณ์ประกอบการสอน	21	9.33	11	4.88
ชอบใหม่ทั้งกิจกรรมและอุปกรณ์- ประกอบการสอน	91	40.44	55	24.44
ชอบใหม่บรรยายอย่างเดียว	4	1.77	7	3.11
ชอบให้ยกตัวอย่างให้เห็นจริง	60	26.66	65	28.88

จากตารางที่ 49 ความคิดเห็นของนักเรียนที่สอบครูสอนวิชาหน้าที่พลเมือง นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 40.44 ชอบใหม่ทั้งกิจกรรมและอุปกรณ์ประกอบการสอน ส่วนนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 38.66 ชอบใหม่กิจกรรม

รองลงมา นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 26.66 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 28.88 ชอบให้ยกตัวอย่างให้เห็นจริง

ทั้งนี้ นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 1.77 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 3.11 ชอบใหม่บรรยายอย่างเดียว

ตารางที่ 50 การติดตามเหตุการณ์เคลื่อนไหวประจำวันของนักเรียน

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จากการอ่านหนังสือพิมพ์	161	71.55	150	66.66
จากการฟังวิทยุ	17	7.55	23	10.22
จากการชมโทรทัศน์	23	10.22	32	15.33
จากการอ่านนิตยสาร	9	4.00	5	2.33
จากการชมภาพยนตร์	13	5.77	9	4.00
จากหนังสือต่าง ๆ	12	5.33	6	2.66

จากตารางที่ 50 การติดตามเหตุการณ์เคลื่อนไหวประจำวัน นักเรียน-โรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 71.55 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 66.66 ตอบว่าติดตามจากการอ่านหนังสือพิมพ์ รองลงมา นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 10.22 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 15.33 ติดตามจากการชมโทรทัศน์ นักเรียน-โรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 4.0 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 2.33 ตอบว่าติดตามจากการอ่านนิตยสาร

ตารางที่ 51 ความนิยมของนักเรียนที่มีต่อแบบเรียนวิชาหน้าพลเมือง

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แบบเรียนหน้าพลเมืองของ กรมวิชาการ				
กระทรวงศึกษาธิการ	187	83.11	184	81.77
แบบเรียนหน้าพลเมืองของ นางลำยอง				
วิมุทตะลพ	2	0.88	2	0.88
แบบเรียนหน้าพลเมืองของ นายศุภกิจ				
แควนสม	6	2.66	13	5.77
แบบเรียนหน้าพลเมืองของ นายเอื้อ				
บุษปะเกศ หงสกุล	30	13.35	26	11.58

จากตารางที่ 50 ความนิยมของนักเรียนที่มีต่อแบบเรียนวิชาหน้าพลเมือง นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 83.11 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 81.77 นิยมแบบเรียนหน้าพลเมืองของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

รองลงมา นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 13.35 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 11.58 นิยมแบบเรียนหน้าพลเมืองของ นายเอื้อ บุษปะเกศ หงสกุล

ส่วนนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 0.88 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 0.88 นิยมแบบเรียนของ นางลำยอง วิมุทตะลพ

ตารางที่ 52 เหตุผลที่นักเรียนเลือกแบบเรียน

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหายาวพอสมควร	24	10.66	19	8.44
มีรูปภาพมาก	5	2.22	1	0.11
อ่านแล้วได้ใจความดี	116	51.55	109	48.44
การเรียงลำดับเนื้อเรื่องดี	60	26.66	70	31.11
ตัวพิมพ์ชัดเจน	7	3.11	6	2.66
รูปเล่มสวยงามกระทัดรัดดี	2	0.88	-	-
ใช้ถ้อยคำเข้าใจง่าย	11	4.89	20	8.88

จากตารางที่ 51 เหตุผลที่นักเรียนเลือกแบบเรียน นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 51.55 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 48.44 ครอบว่่านแล้วได้ใจ-
ความดี

รองลงมา นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 26.66 และนักเรียนโรงเรียน-
ราษฎร์ ร้อยละ 31.11 ครอบว่่า การเรียงลำดับเนื้อเรื่องดี

ส่วนนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 0.88 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์
ไม่ตอบเลย เห็นว่ารูปเล่มสวยงามกระทัดรัด ดี

ตารางที่ 53 ลักษณะของแบบเรียนที่นักเรียนใช้ในปัจจุบัน

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีเนื้อหายากเกินไป	17	7.55	23	10.22
มีเนื้อหาง่ายเกินไป	9	4.00	9	4.00
สมกับระดับชั้นเรียน	108	48.00	138	59.11
มีรูปเล่มไม่น่าอ่าน ไม่สะดวกตา	17	7.55	13	5.77
ภายในเล่มมีภาพประกอบน้อย	46	20.44	32	14.22
ลำดับเนื้อเรื่องไม่ลัดต่อกัน	13	5.75	4	1.77
ขอความไม่กระตือรือร้น	15	6.66	6	2.66

จากตารางที่ 53 ลักษณะของแบบเรียนที่นักเรียนใช้ปัจจุบัน นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 48.00 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 59.11 ตอบว่า สมกับระดับชั้นเรียน

รองลงมา นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 20.44 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 14.22 ตอบว่า ภายในเล่มมีภาพประกอบน้อย

นักเรียนโรงเรียนรัฐบาลเพียงร้อยละ 4.00 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 4.00 เห็นว่า มีเนื้อหาง่ายเกินไป

ตารางที่ 54 เนื้อหาในแบบเรียนหน้าพหลเมืองที่นักเรียนสนใจ

คำทอม	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สมบัติของผู้ค	80	35.55	99	44.00
การบำเพ็ญกนให้เป็นพลเมืองดี	55	24.44	57	25.33
การครองกนในวัยรุน	105	46.66	133	59.11
การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	66	29.22	62	27.55
หน้าพหลเมืองทมกอศาสนา	39	17.33	43	19.11
หน้าพหลเมืองทมกอรอบกรัว	40	17.77	40	17.77
หน้าพหลเมืองทมกอชุมชน	40	17.77	36	16.00
หน้าพหลเมืองทมกอประเทศไทย	70	31.11	61	27.11
หน้าพหลเมืองทมกอพระมหากษัตริย์	48	21.33	45	20.00
การปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ	59	26.22	64	28.44
การเลือกตั้ง	68	30.22	68	30.22
การบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น	27	12.00	22	9.77
ความมั่นคงของประเทศไทย ภัยทางสังคม-ทางเศรษฐกิจ และทางการเมือง	85	37.77	75	33.33
การสหกรณ์และอุตสาหกรรมในครอบครัว	11	4.88	31	13.33
รายได้ รายจ่าย ของครอบครัว ท้องถิ่น และ ของประเทศ	22	9.77	44	19.55
ความมัชยัสต์ การออมทรัพย์ ธนาคารออมสิน	51	22.55	54	24.00
อาชีพกลาง ๆ และการส่งเสริมอาชีพ	31	13.77	42	18.66

ตารางที่ 54 (ต่อ) เนื้อหาในแบบเรียนหน้าพดเมืองที่นักเรียนสนใจ

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การศึกษา แผนการศึกษาแห่งชาติ	58	25.77	84	37.33
กฎหมายที่พอบานแม่เรือนควรรู้	43	19.11	44	19.55
ทุก ๆ ข้อที่กล่าวมาข้างตน	37	16.22	35	15.55
ไม่สนใจเลย	6	2.66	-	-

จากตารางที่ 54 เนื้อหาในแบบเรียนหน้าพดเมืองที่นักเรียนสนใจมากที่สุด นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 46.66 นักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 59.11 สนใจเรื่องการรอกถนนในวัยรุน รองลงมา นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 37.77 สนใจเรื่องความมั่นคงของประเทศชาติ ภัยทางสังคม ทางเศรษฐกิจ และทางการเมือง แก่นักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 44.00 กลับสนใจในเรื่องสมบัติของผู้ดี นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 2.66 ตอบว่าไม่สนใจเลย แก่นักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ไม่ตอบ

ตารางที่ 55 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาของแบบเรียนหน้าที่พลเมือง

คำลอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ควรเพิ่มเนื้อเรื่องอีก	50	22.22	58	25.78
ควรลดเนื้อหาลง	47	20.88	32	14.22
พอเหมาะค้แล้ว	128	56.90	135	60.00

จากตารางที่ 55 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาของแบบเรียนหน้าที่พลเมือง นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 56.90 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 60.00 เห็นว่าพอเหมาะค้แล้ว นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 22.22 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 25.78 เห็นว่าควรเพิ่มเนื้อเรื่องอีก นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 20.88 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 14.22 เห็นว่าควรลดเนื้อหา

ตารางที่ 56 ความคิดเห็นของนักเรียนในการแยกระดับชั้นของแบบเรียนหน้าที่พลเมือง

คำลอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขอให้แบบเรียนแยกระดับชั้น ม.ศ. 1, 2 และ 3 คนละเล่ม	143	63.33	122	54.22
ขอให้รวมกันเหมือนในปัจจุบัน	82	36.66	103	45.78

จากตารางที่ 56 ความคิดเห็นของนักเรียนในการแยกระดับชั้นของแบบเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 63.33 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 54.22 เห็นว่าแบบเรียนควรแยกระดับชั้น ม.ศ. 1, 2 และ 3 คนละเล่ม

นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 36.66 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 45.78 เห็นว่า ควรรวมเล่มกันเหมือนในปัจจุบัน

ตารางที่ 57 ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการสรุปท้ายบท

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สรุปข้อความท้ายบท	54	24.00	51	27.11
กิจกรรมเสนอแนะท้ายบท	8	3.55	7	3.11
แบบฝึกหัดให้ตอบคำถามท้ายบท	15	6.66	7	3.11
ทั้งสรุปข้อความ มีกิจกรรมเสนอแนะ- และแบบฝึกหัดท้ายบท	148	65.79	150	66.67

จากตารางที่ 57 ความเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการสรุปท้ายบท นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 65.79 นักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 66.67 เห็นว่าควรให้มีทั้งสรุปข้อความ มีกิจกรรมเสนอแนะ และแบบฝึกหัดท้ายบท นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 24.00 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 27.11 เห็นว่าควรให้มีสรุปข้อความท้ายบท

ส่วนอีกพวกหนึ่ง นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 3.55 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 3.11 เห็นว่าควรให้มีกิจกรรมเสนอแนะและท้ายบทเท่านั้น

ตารางที่ 58 ความเข้าใจของนักเรียนในขณะที่ใช้แบบเรียนหน้าที่พลเมือง

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมื่ออ่านแล้วเข้าใจหมด	18	8.00	8	3.55
เมื่ออ่านแล้วเข้าใจบางส่วน	70	31.11	61	27.11
เมื่ออ่านแล้วครูต้องอธิบายเพิ่มเติม	137	60.99	156	69.34

จากตารางที่ 58 ความเข้าใจของนักเรียนในขณะที่ใช้แบบเรียนหน้าที่พลเมือง นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 60.99 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 69.34 ตอบว่าเมื่อแล้วครูต้องอธิบายเพิ่มเติม

นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 31.11 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 27.11 เห็นว่าอ่านแล้วเข้าใจบางส่วน

นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 8.00 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 3.55 ตอบว่า อ่านแล้วเข้าใจหมด

ตารางที่ 59 ความคิดเห็นในเรื่องตัวอย่างที่ยกในหนังสือแบบเรียนหน้าที่พลเมือง

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องดี	104	46.22	107	47.66
มีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องบางบางตอน	118	52.44	116	51.55
ไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องเลย	3	1.34	2	0.79

จากตารางที่ 59 ความคิดเห็นในเรื่องตัวอย่างที่ยกในหนังสือแบบเรียนหน้าที่พลเมือง นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 52.44 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 51.55 ตอบว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องบางบางตอน นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 46.22 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 47.66 เห็นว่ามีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องดี

สำหรับนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 1.34 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 0.79 ตอบว่าไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่องเลย

ตารางที่ 60 ความคิดเห็นในเรื่องหนังสืออ่านประกอบแบบเรียน

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ควรมีหนังสืออ่านประกอบแบบเรียน	155	68.89	174	77.33
ไม่ต้องมีหนังสืออ่านประกอบแบบเรียน	70	31.11	51	26.67

จากตารางที่ 60 ความคิดเห็นในเรื่องหนังสืออ่านประกอบแบบเรียน นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 68.89 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 77.33 ตอบว่า ควรมีหนังสืออ่านประกอบแบบเรียน และนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 31.11 นักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 26.67 เห็นว่า ไม่ต้องมีหนังสืออ่านประกอบแบบเรียน

ตารางที่ 61 แหล่งที่นักเรียนหาความรู้เพิ่มเติม

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครูผู้สอน	30	13.33	35	15.55
ฟังข่าวสารจากวิทยุและโทรทัศน์	84	37.33	83	36.88
หนังสือพิมพ์	73	32.44	67	29.77
ห้องสมุด	10	4.44	15	6.66
ภาพยนตร์	12	5.33	13	5.77
การอภิปราย	16	7.10	12	0.37

จากตารางที่ 61 แหล่งที่นักเรียนหาความรู้เพิ่มเติม นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 37.33 นักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 36.88 ฟังข่าวสารจากวิทยุและโทรทัศน์ นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 32.44 นักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 29.77 อ่านจากหนังสือพิมพ์

ที่น้อยที่สุด นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 4.44 คนกว่าในห้องสมุด แต่ นักเรียนโรงเรียนราษฎร์ น้อยที่สุดคือร้อยละ 0.37 จากการฟังอภิปราย

ตารางที่ 62 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสีของภาพในหนังสือแบบเรียนหน้าที่พลเมือง

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ควรจะเป็นภาพสี	190	84.44	197	87.55
ควรจะเป็นภาพขาว - ดำ	35	15.56	28	12.45

จากตารางที่ 62 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสีของภาพในหนังสือแบบเรียนหน้าที่พลเมือง นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 84.44 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 87.55 ตอบว่าควรจะเป็นภาพสี

ส่วนอีกพวกหนึ่ง นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 15.56 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 12.45 ตอบว่า ควรจะเป็นภาพ ขาว - ดำ

ตารางที่ 63 ความคิดเห็นในการเขียนรูปเล่ม

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แบบคงทนถาวร	208	92.44	221	98.22
แบบพอใช้ได้	17	7.56	4	1.78

จากตารางที่ 63 ความคิดเห็นในการเขียนรูปเล่ม นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 92.44 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 98.22 เห็นว่าควรเขียนแบบคงทนถาวร

นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 7.56 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 1.78 เห็นว่าเขียนแบบพอใช้ได้

ตารางที่ 64 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระดาษที่ใช้พิมพ์แบบเรียนหน้าทีพลเมือง

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ควรใช้กระดาษดี	150	66.66	176	78.22
ควรใช้กระดาษพอใช้	73	32.44	49	21.78
ควรใช้กระดาษอย่างเลว	2	0.90	-	-

จากตารางที่ 64 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระดาษที่ใช้พิมพ์แบบเรียนหน้าทีพลเมือง นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 66.66 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 78.22 ตอบว่า ควรใช้กระดาษอย่างดี

นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 32.44 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 21.78 เห็นว่าควรใช้กระดาษอย่างพอใช้

มีแต่นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 0.90 ที่ตอบว่าควรใช้กระดาษอย่างเลว

ตารางที่ 65 ความคิดเห็นในการมีแบบเรียน

คำตอบ	โรงเรียนรัฐบาล		โรงเรียนราษฎร์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขอให้ครูบังคับให้ทุกคนมีแบบเรียน	93	41.33	107	47.55
ขอให้ครูแจกหัวขอมที่สำคัญให้	38	36.90	48	21.44
ขอให้ครูเลือกหัวขอมที่เข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบัน	94	41.77	70	31.01

จากตารางที่ 65 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีแบบเรียน นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 41.77 ตอบว่าขอให้ครูเลือกหัวขอมที่เข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบันแจกนักเรียน นักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 47.55 ขอให้ครูบังคับให้ทุกคนมีแบบเรียน ทัศนคติของนักเรียนโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 36.90 และนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 21.44 ตอบว่าขอให้ครูแจกหัวขอมที่สำคัญให้

จากการแสดงความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงรูปเล่มแบบเรียนและเนื้อหา ว่าควรมีภาพเพิ่มขึ้น และบรรจุเหตุการณ์ใหม่ ๆ ในแบบเรียน ส่วนเนื้อหาควรแยกเล่มตามระดับชั้น

จากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือแบบเรียน 4 เล่ม พอจะสรุปข้อดีและข้อบกพร่องของแต่ละเล่มได้ดังนี้

1. แบบเรียนหน้าทพลเมืองสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของกรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

- ข้อดี
- 1) เกี่ยวกับรูปเล่ม กระดาษดี ปกมีภาพและมีสีพอสมควร การเย็บเล่มดีพอใช้
 - 2) มีบรรณานุกรมไวท่ายเล่ม เพื่อสะดวกในการหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมของครูและนักเรียน
 - 3) เนื้อหาละเอียดพอสมควร

ข้อบกพร่อง

- 1) ตัวพิมพ์ไม่คอยชัดเจน
- 2) เนื้อหาบางตอนมีความหมายคลุมเคลือ อ่านแล้วชวนให้ขบขัน เช่นในบทที่ 15 เรื่องรายได้รายจ่ายของครอบครัว ของท้องถิ่น และของประเทศ ในหน้า 186 แขนงยังเกี่ยวกับระดับชั้น การครองชีพ มีข้อความกล่าวถึงการกินว่า ในระดับ 4 "นั่งกินบนโต๊ะ และมีเก้าอี้นั่ง ไม่มีผ้าปูโต๊ะ" ระดับ 5 "นั่งกินบนโต๊ะ และมีผ้าปูโต๊ะ" กล่าวคือรวบรัดตัดความเกินไป

2. แบบเรียนหน้าทพลเมืองสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของนางลำยอง วิมุททะลพ

- ข้อดี
- 1) รูปเล่มเล็กกระทัดรัด
 - 2) ราคาถูกกว่าแบบเรียนหน้าทพลเมืองทุกเล่ม
 - 3) ตัวพิมพ์ชัดเจน อ่านง่าย
 - 4) เนื้อหารวบรวมรัดสั้นพอเหมาะ

- ขอบกพรอง
- 1) พิมพ์ตกหล่นมาก เช่น
 - หน้า 7 "แลวปฏิบัติตาม" ที่ถูกควรเป็น "แลวปฏิบัติตาม"
 - หน้า 38 "โครงการสร้างฝายสาธารณะ" ที่ถูกควรเป็น "โครงการสร้างฝายสาธารณะ"
 - หน้า 71 เรื่องศาลฎีกา "มีศาลเดี่ยวบังคับ" ควรเป็น "มีศาลเดี่ยวบังคับ"
 - หน้า 94 "ส่วนที่ทางจังหวัดนั้นตั้งขึ้นที่คลังจังหวัดทุกจังหวัด" ควรเป็น "ส่วนที่ทางจังหวัดนั้นตั้งขึ้นที่คลังจังหวัดทุกจังหวัด"
 2. เนื้อเรื่องบางตอนสั้นเกินไป ทำให้ขาดความสำคัญ
 3. ไม่มีกิจกรรมเสนอแนะ และหนังสืออ้างอิง
 3. หนังสือแบบเรียนหน้าที่พลเมืองสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของ นายศุภกิจ

แถม

- ข้อดี
- 1) รูปเล่มกระทัดรัดน่าใช้
 - 2) มี ภาพถ่ายและภาพวาดประกอบเนื้อเรื่อง เป็นภาพขาว-ดำ
 - 3) ตัวอักษรพิมพ์ชัดเจน
 - 4) มีบอกหนังสืออ้างอิงไว้ท้ายเล่มพอสมควร
 - 5) เนื้อหาสั้นพอสมควร

ขอบกพรอง

- 1) มักจะพิมพ์ตัวสะกดผิด และตกหล่น เช่น
 - หน้า 16 เรื่องการครองตนวัยรุ่น "และแม่บิดามารดาหรือ ผู้ปกครอง จะคอยช่วยเหลือ..." ที่ถูกควรเป็น "และแม่บิดามารดา หรือ ผู้ปกครอง..."
 - หน้า 80 อ่านาจอหน้าที่ของก่านัน ขอ 3..."ก่านันต้องเรียกผู้ใหญ่บ้าน และ ลูกบ้านในตำบลออกช่วยต่อสู้ติดตามจับผู้ร้าย" ที่ถูกควร เป็น "ก่านันต้องเรียกผู้ใหญ่บ้านและลูกบ้านในตำบลออกช่วย ต่อสู้ติดตามจับผู้ร้าย"

หน้า 132 "วัตถุประสงค์ของซีโต้" ที่ถูกควรเป็น "วัตถุประสงค์
ของซีโต้"

2) ไม่มีกิจกรรมเสนาะณะ

4. หนังสือแบบเรียนหน้าที่พลเมืองสำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของ นายเอื้อ

บุษปะเกศ หงสกุล

ข้อดี

- 1) ตัวอักษรพิมพ์ชัดเจน
- 2) เนื้อหาละเอียดมาก
- 3) มีกิจกรรมเสนาะณะทาบทโดยตั้งเป็นคำถามบาง และขอเสนาะ
ณะบาง
- 4) ยกตัวอย่างได้ดี
- 5) รูปเล่มกระทัดรัด

ข้อบกพร่อง

- 1) ราคาแพงที่สุดในบรรดาหนังสือแบบเรียนหน้าที่พลเมืองในระดับ
เดียวกัน
- 2) มีการพิมพ์ตกสระ หลายแห่ง เช่น
หน้า 39 "คนที่จับปลาควยระเบิดในน้ำ หรือ ไชกระแสไฟฟ้าลอย-
ลงน้ำ" ที่ถูกควรเป็น "คนที่จับปลาควยระเบิดในน้ำ หรือ
ไชกระแสไฟฟ้าลอยลงน้ำ"
- หน้า 178 เรื่องสหประชาชาติ "...ต่อมาภายหลังจึงได้ถือว่า วันที่
28 ตุลาคม เป็นวันสหประชาชาติจนถึงบัดนี้" ที่ถูก
ควรเป็น "...ต่อมาภายหลังจึงได้ถือว่า วันที่ 24 ตุลาคม
เป็นวันสหประชาชาติจนถึงบัดนี้"
- หน้า 227 ในเรื่องระดัับการครองชีพ ระดัับการกิน มีข้อความไม่
กระทัดรัด เช่น
"ระดัับ 4 นึ่งกินบนโต๊ะและมีเก้าอี้นั่งไม่มีผ้าปูโต๊ะ"
"ระดัับ 5 นึ่งกินบนโต๊ะและมีผ้าปูโต๊ะ"

ควรจะเป็น

ระดับ 4 มีโตะวางของกินและมีเกาอึ่ง ไม่มีผ้าปูโตะ

ระดับ 5 มีโตะวางของกิน และมีผ้าปูโตะ มีเกาอึ่ง

หน้า 238 "รายจ่ายประเภทค่าโตะ แยกออกเป็น 5 ลักษณะ คือ "
 ที่ถูกควรเป็น "รายจ่ายประเภทค่าโตะ แยกออกเป็น
 5 ลักษณะ คือ "

หน้า 255 "...เช่น อาหารที่ตองการให้มีการปรุงจนมีรสอร่อยขึ้น"
 ที่ถูกควรเป็น "...เช่น อาหารที่ตองการให้มีการปรุงจนมีรส
 อร่อยขึ้น"